

4. Com que hi ha tanta grip, han hagut de clausurar la Universitat

Sant Jordi 2012

EMILI TEIXIDOR

ESCRIPTOR

Pràctica Les autoritats s'han adonat que no és bo no llegir, de la mateixa manera que no és bo ni sa no fer gens d'esport
Esforç El càlcul del mínim esforç que cal per progressar d'un 'bestseller' ordinari cap a la gran literatura és una feina important a les escoles
Diversió I si no vol fer aquest esforç i es queda envescat en aventures i misteris, endavant i fora!

Els dragons no llegeixen

La festa de Sant Jordi o el Dia del Llibre ens recorda que hi ha molts motius per llegir. El contacte dels escriptors amb els lectors és positiu encara que només sigui perquè els que no llegeixen no llegirien ni això –aquests motius per convèncer-los– i perquè el tracte, la proximitat, entre autors i públic –lector o no– permet un diàleg en què tots dos poden esgrimir les seves raons.

Sant Jordi, com a representant de la cavalleritat medieval, sempre va acompanyat del dragó, que deu simbolitzar tots els mals contra els quals la fermesa del sant, a dalt del cavall, lluita. Ara les autoritats s'han adonat que els dragons no llegeixen. O sigui, que no és bo no llegir de la mateixa manera que no és bo ni sa no fer gens d'esport, ni que sigui una horeta diària d'estirar les cames, com recomanen els metges. Llegir, s'han adonat, serveix –a més d'aprendre coses, divertir-se, emocionar-se...– per estirar el cervell, perquè el cap no es quedi aturat, per tenir més idees i refrescar les velles. Així com les ulleres allarguen la vista i les bicicletes i els cotxes allarguen els peus, els llibres allarguen el cervell, la comprensió, l'eloqüència, la intel·ligència... Per això, al costat d'un sistema sanitari general i generós –que ara perilla, ai!–, les autoritats i mestres empenyen un sistema de biblioteques i lectures igualment general i generós: pel bé dels ciutadans i del país, perquè el sistema de salut enfortiria el cos però es deixaria el cervell, i no podem oblidar-lo. Cada dia, l'horeta d'estirar les cames i l'estoneta d'estirar el cap. Sense esforç no es guanya res.

Per això, Sant Jordi porta una llança, per l'esforç de la lluita contra el dragó. I el cavall? Jo crec que simbolitza l'ajut que, en aquesta empenya per guanyar més lectors, necessitem. Editors, llibreters, mitjans de comunicació, crítics, professors i mestres, tots a sobre el cavall de Sant Jordi. Un llibreter del barri em deia tot just passat Pasqua que ja tenia mitja feina feta de la que li suposava, en peticions, parada, classificacions i horaris de firmes, la diada de Sant Jordi. Assegurava que la sortida de llibres el dia assenyalat representava per a ell i per als altres llibreters el 20% de vendes de tot l'any. Vaig pensar que era molt i que, si la xifra era certa, indicava que el

La venda de llibres per Sant Jordi significa, per a molts llibreters, un 20% de les vendes de tot l'any. CÈLIA ATSET

públic compra més per respectar i observar el ritual d'una tradició que per llegir de veritat.

Però jo no sóc gens pessimista, al contrari! Si pensem que encara no fa gaires anys l'escolaritat obligatòria i universal no arribava ni molt menys fins als 16 anys com ara, i si comparem quants pobles tenien una biblioteca amb la quantitat que tenim ara o, per exemple, el nombre d'obres, entre novel·les, assaigs i llibres d'actualitat, d'autors d'aquí, que s'han publicat aquests dies, i pensem que fins fa poc la quantitat de producció nostra era gairebé simbòlica, testimonial, ens animarem una mica, com li toca a la festa.

Saber triar un llibre

Per això cal insistir que els llibres s'han de saber triar, s'han de saber disposar i, sobretot, s'han de saber llegir. De la mateixa manera que no tots els partits de futbol són iguals, no tots els llibres ens exigeixen el mateix. Hi ha nivells de lectura, que corresponen a les exigències que les obres ens demanen per entrar amb profit a les seves pàgines.

El primer pas, que és el contacte amb els llibres, és important. Els lectors no poden basar-se en la publicitat. Han de buscar fonts d'informació fiables i confiar-hi. El primer que demana el públic és de què tracta l'argument, i el pas a un nivell més alt literari és quan es fixa en com ho tracta, la forma. Per arribar-hi cal un cert esforç, per això la poesia, tan essencial i necessària, és el gènere menys venut o llegit. I el càlcul del mínim esforç que cal per anar progressant del *bestseller* ordinari cap a la gran literatura és una feina important a les escoles. I consti que parlo de *bestsellers* ordinaris amb tot el respecte. Són un primer pas important per engrescar els lectors i avesar-los a la disciplina de llegir. I si tots els títols fossin d'autors nostres, en lloc de la majoria de traduccions que encara tenim, l'imaginar i el llenguatge del públic serien més nostres, i no dependriem tant de la producció estrangera.

Trucs per avesar-se a llegir n'hi ha molts, i els millors són els que comencen a l'escola, on la guia d'un bon professor facilita el camí i gra-

Consell
 A més de la lectura que li agradi, que tingui un llibre d'un nivell més "literari" a la mà

dua l'esforç. Per al gran públic podem aconsellar: primer, que sàpiga quin és el seu nivell lector; segon, que tingui una persona de confiança amb qui pugui consultar els dubtes i problemes que sorgeixin; tercer, que a més de la lectura d'allò que li agrada, sigui el que sigui i sense manies, tingui un llibre d'un nivell més amunt, més *literari*, a la mà i dediqui uns minuts cada dia a llegir-ne un paràgraf o un parell de línies, si és poesia, per difícil que sigui, perquè com a mínim aprendrà paraules i expressions noves... I si no vol fer aquest esforç i es queda envescat en les aventures i els misteris i erotismes i crims i detectius del llibre que li agradi, doncs endavant i fora. Algun dia ja se'n cansarà –o no– i tastarà menjars més excel·sos encara que només sigui per provar-se ell mateix, si és capaç de digerir-los.

Amb festa o sense, amb l'excuca de Sant Jordi i del Sant Esforç, fem cada dia una caminadeta saludable per les pàgines d'un bon llibre. I bon Sant Jordi, a veure quants dragons convencem!